

abitudini culturali in ogni parte del mondo. Pensiamo alle grandi catene di ipermercati. Sono mercati? Zbog činjenice da djeca ne poznaju i ne koriste svakodnevno gradske tržnice, bilo je potrebno motivirati ih na učenje i upoznavanje proizvoda koji se na njima nude, a proizvode na nultom kilometru. Termin nulti kilometar znači da se proizvodi, posebno voće, povrće, mljek i mlječni proizvodi koje nalazimo na pulskim tržnicama, proizvode upravo u okolini našeg grada. Posjetima tržnicama djeca su učila prepoznavati voće, povrće, ali i proizvođače te su vrlo brzo uvidjeli razliku između velikih trgovačkih lanaca i tržnice. Posebno zanimljivo i uzbudljivo bilo je pri posjetima lokanim OPG-ovima gdje su djeca promatrala procese sadnje, rasta i branja povrća i voća, ali isto tako i mužnje mljeka i nastanak mlječnih proizvoda.

Suradnja s roditeljima i obiteljima

Vrlo važan segment u ovom projektu bila je suradnja s roditeljima koji su u obiteljskom okruženju popratili projektne aktivnosti dokumentirajući novim medijima posjete tržnici, rad u obiteljskom vrtu i/ili povrtnjaku, masliniku, vinogradu te aktivnosti vezane za pripremu obroka. Djeca su u svojim vrtovima brala povrće, a tu su nam vrlo važne bile bake i djedovi. Djeca su pomagala u pripremi kuhanja

povrća i ono što je važno, naučili su prihvati jela spravljena od povrća. Možemo zaključiti da smo postavili bazu za zdrav rast i razvoj upravo osvjećivanjem važnosti konzumiranja voća i povrća. Radionice su roditeljima pomogle u promatranju djeteta, ali i u iskustvenom proživljavanju aktivnosti kroz razgovor, prepričavanje, promatranje fotografija ili snimki. Sinergijom pulskih gradskih poduzeća i ustanova naš projekt poprimio je višu dimenziju. Suradnjom koju njegujemo već dugi niz godina, moguće je postići cilj. Zajednica koja brine i koja je na usluzi građana. Zajednica koja brine o zdravlju i stvaranju prehrambenih navika koje će omogućiti prevenciju kroničnih bolesti, navika koje će poticati na razmišljanje i osvjećivanje potreba o konzumiranju svježih namirnica uzgojenih što bliže

blagovaonskom stolu. Put hrane koju svakodnevno jedemo mora biti što kraći kako bi se sačuvale sve vrijednosti namirnice.

Na taj način odgajamo naše najmlađe. Zdravlje prije svega, a svi dobro znamo da nam je zdravlje na stolu.

Tamara Brussich

Dječji vrtić Rin Tin Tin, Pula
rin.tin.tin@rintintin.hr

Mariza Kovačević

Dječji vrtić Pula

Elena Puh Belci

zamjenica gradonačelnika
Grad Pula
elena.puh.belci@pula.hr

Urbani podsjetnik čovjekove povezanosti sa zemljom

Promemoria dell'indissolubilità del rapporto dell'uomo con la terra

Projekt Djeca i gradska tržnica / I bambini e il mercato cittadino lokalni je odgovor na pitanja kako u doba globalizacije sačuvati vlastiti identitet i kako omogućiti djetetu da oblikuje svoj identitet građanina svijeta. Zavičajnost – nematerijalna baština istovremeno je i instrument s ogromnim obrazovnim potencijalom. Učenjem o baštini mogu se obrađivati i teme o aktivnom i odgovornom građanstvu, poštovanju za druge kulture i običaje, multikulturalnost. Istraživanje kulturne baštine u ovom se projektu koristi kao alat koji pojačava vještine promatranja te kod djece potiče znanstvu, kreativnost i želju za istraživanjem i produbljivanjem znanja i razvojem novih interesa. Velika je pažnja posvećena razvoju metoda kojim će se na neformalan, inovativan i interdisciplinarni način potaknuti djecu da promišljaju o baštini i da ju istražuju. Cilj projekta bio je usko vezan za stvaranje navika oko konzumiranja zdravih poljoprivrednih prehrambenih proizvoda, uz iskustveno učenje i

promatranje procesa od kampanje preko gradske tržnice - trbuha grada do stola te razvoj svjesnosti o zdravlju kroz konzumaciju lokalnih proizvoda. Mnogobrojne ustanove i poduzeća Grada i Županije sudjelovale su u projektu, a od posebne važnosti bila je suradnja vrtića i tržnice. Značajna je bila mogućnost da djeca dožive tržnicu (i vezu sa zdravljem) kroz iskustveno učenje i razumijevanje procesa uzgoja voća, povrća, proizvodnje kravljeg i kozjeg mljeka te mlječnih proizvoda koje proizvode lokalni poljoprivrednici, blizu nas, na našoj zemlji. Projekt je proveden u suradnji s roditeljima koji su u obiteljskom okruženju popratili projektne aktivnosti. Kroz projektne aktivnosti, kompetencije svakog djeteta poticale i promatrane u kontekstu razvojnih mogućnosti djeteta, a ne njegove kronološke dobi. Posebna pažnja, kroz igru i aktivnosti, bila je posvećena i razvoju samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi. Novim medijima dokumentirane su aktivnosti, posjete tržnici, rad u obiteljskom vrtu i/ili povrtnjaku, masliniku, vinogradu te aktivnosti vezane za pripremu obroka.

Prof. dr. Selma Šogorić

Predsjednica HMZG
ssogoric@snz.hr